

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any III.—TARRAGONA, 7 Febrer de 1915.—Núm. 81.

BIBLIOTECA PÚBLICA
TARRAGONA
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Méndez Núñez, 6, baixos

Els treballs se publiquen baix la responsabilitat de llurs autors.
No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre 1'50 ptes.
Anuncis, a preus convencionals.

Unió Catalanista

Concell general de representants

El diumenge, al matí, tingué lloc en el Mundial Palace de Barcelona, la continuació del Concell general de la Unió Catalanista.

La nostra Unió Nacionalista Republicana i Renovació varen delegar la representació en el Doctor Martí i Julià.

Se llegí una comunicació del Centre Català de Sabadell relativa a la nova orientació empresa per la Unió Catalanista i de la qual ens ocuparem un altre dia. Després d'una interessant discussió, s'acordà contestar-la afablement.

L'ex-diputat provincial n'Antoni Suñol demanà que constessin els grans mèrits adquirits per la entitat catalanista sebadellenca en la lluita per les reivindicacions de Catalunya. S'acordà.

Fou elegida per unanimitat la següent Junta Permanent:

President: Domènec Martí i Julià. Vis-president: Antoni Colomer i Tutau. Tresorer: Jaume Follada i Serra. Vocals: Antoni Suñol i Plá, Manel Serra i Moret (Pineda), Macià Mallol i Bosch (Tarragona) i Joan Monés i Costa (Badalona). Secretari de propaganda: Francesc X. Casas i Briz. Secretari de relacions exteriors, Francesc X. Casals i Vidal. Secretari de acció cultural i social, Antoni Rovira i Virgili. Secretari general, Josep Rodergas i Calmell.

El Concell General acabà al migdia.

Les Zones franques

Lo que vol Catalunya

La comissió dictaminadora del Congrés sobre'l projecte de llei de les Zones neutrals, está a punt d'emetre dictàmen. Finides les informacions escrites i orals, dintre uns dies ja la cosa estarà pastada a gust de uns quants i en vies d'èsser un fet. An aquestes informacions hi han acudit les poblacions afectades directament pel sosdit projecte, i Tarragona, que per lo vist no li deu afectar, no ha deixat sentir la seva veu, dintre aquestes informacions, i hem vist que Barcelona ostentava la veu de tot Catalunya per a conquerir una millora particular, egoística, una millora *barcelonina* amb perjudici nostre i qui sab si d'algué mes que amb tot i ésser catalans no devem formar part de Catalunya. Se pot expressar mes clar dient que la voluntat íntegra i publicament demostrada per espai d'uns mesos, de Catalunya, es la de obtenir la concessió d'una Zona franca per a Catalunya i aquesta Zona establerta precisament al port de Barcelona. Heus'aquí lo que vol Catalunya; així té dret a creure-s'ho el Govern i la opinió nacional, puig que de la terra catalana no ha sortit un mot que pugui demostrar lo contrari.

Vida o mort

Estudiada atentament aquesta qüestió, n'hem tret el convenciment de que les Zones franques son un pas avant cap a l'assoliment de la personalitat vigorosa dintre'l camp dels negocis. Una millora en tots els sentits i no veiem en ella els temors que deixen apuntar l'agricultura i les indústries del interior. Es per xó que en principi som partidaris decidits de les Zones franques. Mes mirant-ho des de el punt de vista català i tarragoní, hi tenim de fer qualque consideració.

La regió catalana, rublerta de vida interna i amb

una indústria i un comerç vigosos, necessita per a completar el quadro de llur personalitat econòmica tots aquells medis i totes aquelles reformes que porten als pobles productors a dintre'l concert de les grans conquestes.

Catalunya té dos ports de mar de primer ordre; els dos, de gran capacitat, amb aduanes de primera i amb una xarxa de comunicacions realment notables. D'aquets dos ports, l'un porta una vida tan gran, tan vigorosa, que sens fruir de cap de les avantatjes que frueixen els ports de Marsella, Genova i Trieste, és considerat com un dels millors del Mediterrani i aduc del mon. Vol dir aixó, que'l port de Barcelona té vida propia i que la qüestió de vida o mort ho te resolt de sempre.

L'altre port, que com portem dit es de primera, amb tot lo que requereix la seva importància, es el port de sortida de tres províncies essencialment agrícoles i quins fruits son quasi absolutament destinats al consúm de l'extranger. El tràfec d'aquest gran port es reduït, degut a que les partides d'importació no revesteixen la més mínima importància i concretant se llur moviment a la exportació. Vol dir aixó, que'l port de Tarragona es essencialment d'exportació i que la qüestió de vida o mort depén del sosteniment o anulació d'aquesta.

A Tarragona li correspon la zona franca

Barcelona demana una zona franca i en l'informe de la Cambra de Comerç llur, enrobustint aquesta petició, diu en sa conclusió: «*Es natural que sean las ciudades que poseen los grandes puertos y las regiones en que las tendencias a la expansión económica o las necesidades de exportación alcancen mayor intensidad las que soliciten también con mayor ahinco las zonas francas.*» Heus'aquí, en poques paraules, el perquè, posats en el terreny legal i equitatiu, correspon de plè al port de Tarragona l'establiment de la Zona franca, mes aviat que a Barcelona, perquè el nostre es essencialment d'exportació i no així el de Barcelona.

El port que conquereixi aquesta millora estarà en un nivell molt, moltíssim mes ventatjós per a l'exportació que'ls altres, havent de creure que an aquell port s'hi concentrarà poc a poc tota la vida exportativa de la regió i restarà aquest rengló de tots els ports immediats nacionals. De manera, que fent una Zona a Barcelona, l'exportació a Tarragona no té raó d'èsser, a la llarga, no serà. Si del nostre port li treuen l'exportació ¿qué'n queda? L'estancament etern; la vaga perpètua; la ruïna forçosa i immediata. Anulat el port, Tarragona es morta, es un cadàvre.

Si aquesta Zona fos concedida a Tarragona, el problema cambia per complert. El concentrament de l'exportació catalana de productes agrícoles i industrials no arruïna a cap població de Catalunya ni d'Espanya. Restar del port de Barcelona la partida d'exportació d'aquets productes no li portarà cap cataclisme econòmic, ni tan sols una convulsió dolorosa. Ho podem demostrar.

Veieu si varia la cosa! La qüestió de vida o mort que diu *Foment*, de Reus, referint-se a Barcelona, sols existeix en el cas concret, dintre Catalunya, per a Tarragona.

Qui escriu aquestes ratlles té la convicció que si Tarragona pensés, no toleraria de cap manera l'establiment de la Zona franca a Barcelona, arribant, si fos possible, per a impedir-ho, fins a l'obstrucció rotunda i fins al sacrifici... Pensem que després d'un

desastre com el de Santiago de Cuba, no queda mes remei que entonar el *mea culpa*, i plorar...

Dipòsits francs per a Barcelona

Conseguirà Barcelona aquesta Zona franca? Ara nó; però aconseguirà desseguida els dipòsits francs mentres transcorri el temps i vinga un any no llunyà en que surti victoriosa amb llur ambició. ¿Es aixó una ridícula profecia?... El temps ens ho dirà.

Barcelona, espiritualment te concedits els dipòsits francs; ho digué La Cierva en el Congrés espanyol i ningú protestà. La Junta d'Iniciatives, amb La Cierva al cap, ho proposà al Govern i es de creure que'l Govern ho concedirà per a fer de compàs d'espera mentres corre'l temps per a cedir-los una Zona franca. Vet'aquí per a que serviren les peticions ignocentes de Tarragona aleshores dels Dipòsits.

Hi ha voluntat a Tarragona?

¿Però, es que Tarragona ha demanat quelcom al Govern? ¿Com ho ha demanat, amb una instància?...

Quanta senzillesa... quanta debilitat... que decentment demana les coses, Tarragona! Ignorant de mí... Jo que creia que per a obtenir quelcom del Govern era necessari exigir...

Però, que ha d'exigir Tarragona, si Tarragona no vol res, no necessita res, no sab res ni res pensa; perquè ¿hi ha una voluntat concreta a Tarragona? ¿S'ha manifestat una aspiració? ¿No hi ha hagut res d'aixó que demostra la vida! Ni tan sols hi ha una arianació.

La qüestió de les Zones franques no ha devingut popular, com devingueren tots els projectes d'aigües, i com un problema, una aspiració, no devinga popular, no tindrà eficàcia ni tan sols solució.

Res han fet les entitats econòmiques amb la Cambra Oficial de Comerç i la Junta d'Obres del Port al front, per a crear-la una aspiració, una decidida voluntat. Absolutament res de profit, perquè lo que se s'ha intentat no ha sigut mes que una de tantes coses per a no convence als mateixos que les proposen.

¿Que si Tarragona pot exigir? Tal vegada no hi ha cap més capital que pugui presentar un quadro tan complert de personalitats representatives.

¿Hi ha hagut a Tarragona una assemblea magna ont s'hagi exigit als nostres representants en Corts que hi assistissin per a fer-se seves les conclusions? ¿Quina actitud haurán de pendre en sos respectius càrrecs els Senadors senyors Elies de Molins, Balcells, Calvet, López Peláez, Vidal i Barraquer, i'ls Diputats senyors Nogués, Nicolau, Veciana, Caballé i Goyeneche, Dasca, Carner i fins Marcellí Domingo? La que vulguin.

I així es compren que mentres de Barcelona volien enviar-nos conferenciants economistes improvisats per a orientar a la opinió tarragonina, el nostre Senador En Eduard Calvet, fassi campanya pro-Barcelona.

Hi ha qui diu que nosaltres no tenim representants, puig que ells, ho son per la Circumscripció; doncs, bé, si estem convençuts que de fet no tenim representants, no hem de parar, si a Tarragona hi ha seny, fins aconseguir fugir-ne d'aquesta Circumscripció el lectoral.

Lo que hem fet

Les úniques reunions que per a tractar dels Dipòsits francs i Zones, han tingut lloc a Tarragona se deuen als senyors Elies de Molins i Nogués, de manera que no es Tarragona qui convoca als seus representants, son ells que, morts de llàstima per

nosaltres, ens convoquen... I què! ¿Qué fem nosaltres després? ¡Una instància!...

En una d'aquestes reunions se prengué la conclusió, comptant en que lo de les Zones era impossible per a Tarragona,—i diem impossible per que el contrincant de Tarragona es Barcelona i ella té el monopoli de la representació catalana,—de treballar fins obtenir els Dipòsits francs. I, senyors, n'hi hagué prou amb aquest acord... La Junta d'Obres del Port ha començat per no fer els plànols i treballs tècnics preliminaris i necessaris que deuen acompanyar a la petició que es faci al Govern. La Cambra de Comerç no ha fet ni molt menys, lo que devia per a remoure l'opinió i crear un potent estat d'ànim. El Centro Industrial no té'ls elements necessaris per a emprendre aquesta campanya per estar tots ells integrats dintre la Cambra de Comerç. L'Ajuntament está mancat en absolut de criteri en aquesta qüestió, i veus'aquí la premsa i l'opinió pública distreta en aquesta realitat que pot arribar a ésser una realitat trágica.

A l'hora de les responsabilitats tot'hom se'n rentarà les mans...

JOSEP GILABERT PUNSODA.

Tasca lloable

En una reunió que varen celebrar els diputats de les esquerres, el dimecres darrer, van pendre's els següents acords que no podem per menys que donar-los a conèixer als nostres llegidors i expressar la nostra conformitat:

- 1.er Celebrar un miting de simpatia a Bèlgica i cooperar al foment de la subscripció iniciada pel Govern.
- 2.^{on} Organitzar l'entrega de targetes en la legació de Bèlgica, per a avui.
- 3.er Dirigir una comunicació al Municipi de Brusel·les protestant de la destrucció de l'estàtua den Ferrer.
- 4.^{on} Organitzar un viatge de simpatia als Aliats i d'homenatge al general Joffre visitant Ribes Altas.
- 5.^{on} Recullir firmes per a un àlbum dedicat al general Joffre.

Se designà una comissió organitzadora de tots aquests actes.

La reunió fou convocada pel diputat radical senyor Santa Cruz.

Tot lo que's fassi ens semblarà poc per a destruir en lo possible l'atmosfera falsa creada per una part de la premsa, fent creure a l'extranger que les simpaties del poble espanyol son contraries als Aliats.

Els bons propòsits d'Alemanya

En aquest país nostre, desgraciadament abunda una mica massa la mania en propagar aquesta atmosfera falsa, de tota falsetat que'ns fa colocar en un terreny vergonyós de que Espanya desitja veure coronats amb èxits els funestos intencions del desastros imperialisme alemany que amb sos treballs porta a la ruina a lla nació i que de haver triomfat els seus desitjos arruinarà al reste de Europa.

Avui podem oferir a nostres llegidors una nova prova de les intencions de l'imperialisme que avui fa trontollar a la quieta Europa i que amb el títol de «Un avis alemany als neutrals» el célebre químic alemany Ostwald, agraciadament amb el premi Nobel, ha fet a un diari de Stokholm, el *Dagen*, les següents declaracions a les que fora llástima no donar amplíssima publicitat i que nosaltres ho fem a fi de contrarrestar lo que fá l'altra premsa *nea*. Vegis lo que diu el químic alemany:

«Se parla del militarisme alemany; potser, en efecte la hostilitat amb que mira Alemanya al mon tinga son fonament en el desenrotll del militarisme alemany; però, precisament, aqueix militarisme es el que constitueix una de les expressions mes poderoses de la força organitzadora de Alemanya. Ara bé, mercès a sa facultat de organització, ha arribat

Alemanya a un periodo de civilització mes enlairada que'ls demés pobles. Dia arribarà en que la guerra els hi fassi participar, baix la forma d'eixa organització, de una civilització mes enlairada. Entre nostres enemics, els russos, ben mirat se troben encare en el periodo de la tirania, mentres els francesos i anglesos han lograt el desenrotll cultural abandonat per nosaltres des de fa més de cinquanta anys. Aqueix periodo es el de l'individualisme. [Pro, per demunt d'aquest, se trova el de la organització. Tal es l'estat en que's trova l'Alemanya de nostres dies.»

«Me pregunta vosté: ¿qué vol Alemanya? Doncs bé, Alemanya vol organitzar Europa; perque fins ara, a Europa li manca organització.»

Ja sab el mon enter a que atendre's. Ara coneixen les nacions neutrals—entre les que hi podriem contar a Espanya si no fos la gent dretana—per haver-los vist aplicats a Bèlgica, els procediments per medi dels quals enten Alemanya «organitzar el treball col·lectiu».

Ademés, el professor Ostwald ha declarat al *Dagen*: «Nostra invasió a Bèlgica no ha sigut sinó l'legítima defença per part nostra».

En efecte, ningú ignora que es la extensa Bèlgica la que ha atacat a la *diminuta* Alemanya!

Pobre Europa si hagués arribat a ésser organitzada per la «kulta» Alemanya a canonades! Bona organització feta a canonades. Llástima que aquestes no puguin retrocedir i fer l'efecte a si mateixos, i aixís s'acabarà de una vegada aquesta barbarie que sembla impossible suri en plé sigle XX en que solzament deu existir la lluita noble del talent, no pas de la força bruta de les armes.

O.

Punxes

I

Tendre capoll desflorat
avans d'arribar a flor,
que la grapa del dolor
t'ha malmès i t'ha arrastrat.

Empaites la caritat
de la nit i la fredor:
sofrint has perdut la por,
a mi, aixís, me fas fredat.

La pietat és a ponent,
tota fret i cansament
cerques la cova leprosa.
L'esprit s'escapa de tú
cansat de viure en dejú
de la mossada amorosa.

II

El mars ha avençat camí;
plou, fa vent escandalós
el llamp del fred cús el cos
d'un desfici baladí.

Mes d'un caçador butxi
cerca aucellets neguitós
sapiguent els greus dolós
que l'ivern els fá patí.

I van a parar nafrats
demunt del blat que verdeja:
no s'hi troben amagats
perque'l seu vert escasseja
i s'entreguen astorats
a l'aspra mà que'ls grapeja.

J. COSTA I POMÉS.

Barcelona.

Les conferencies den Bertrán

El dissabte va donar la segona de les conferencies anunciades en el Centre Republicà Radical, el periodista En Lluís Bertrán, qui va versar sobre'l tema «L'educació integral del poble.—Els homes i les dones del Pervindre.»

Amb frase correcta i amb coneixement de causa, el senyor Bertrán va perorar durant tot el curs de la conferencia aduint argumentacions per les que, baix el seu modo de pensar, s'ha d'educar al poble, apartant-lo d'aquests rutinarismes que les escoles dels nostres governs imposen als professors,

per no ésser certament aquesta la norma que deu seguir-se per a formar bons i aptes ciutadans que puguin convertir-se en excelents patriotes i homes a la moderna, amb despreocupacions que avui no poden eludir el tenir-les, per ésser aquestes una de les bases fonamentals de l'actual plan de l'educació.

Un dels punts que'l conferenciant va remarcar i del que's va demostrar no esser-ne partidari, nosaltres en discrepem. Ens referim a les escoles neutres, que'l senyor Bertrán digué que no podien implantar-se, per no entranyar el verdader sentiment que deu ostentar tot plan pedagògic. Precisament les escoles neutres han de ésser patrocinades pels elements que prediquem les idees democràtiques, per a donar aixís un exemple pràctic de la nostra tolerancia envers tots els ciutadans, entre'ls qui se n'hi comptaran, com s'hi compten, de moltes maneres de pensar en materia religiosa, i com aquesta nosaltres sempre l'hem considerat com a sentiment de l'ànima,—equivocat o no,—i respectem el dret de cada hui a pensar i a professar la religió que li dictin els seus sentiments, es per lo que creiem que'l senyor Bertrán está equivocat en aquest punt.

El transcurs de la conferencia de perfecte acord i celebrem una volta mes que aquests actes de divulgació cultural s'explanin tal com deuen haver d'explanar-se: en la llengua catalana quan el conferenciant siga català.

El públic que hi assistí bastant nombrós, essent molt aplaudit el senyor Bertrán.

La Mancomunitat

El projecte sobre hisendes locals

El Claustre de Professors de la «Escola de Funcionaris d'Administració local», encarregat pel Concell Permanent de la Mancomunitat de redactar un projecte de Bases per a delimitar les diverses hisendes locals, ha cregut indispensable la realització d'una enquesta previa sobre la situació dels municipis catalans.

La Direcció de la «Escola» ha enviat a tots els Alcaldes de la nostra terra un detallat qüestionari, essent ja en nombre considerable els municipis que l'han retornat, contestat degudament.

Els professors de la «Escola de Funcionaris» esperen que dins un breu terme rebrán contestats els restants qüestionaris i podran redactar promptament el dit projecte.

Les comarques tarragonines

La setmana entrant vindrán a aquesta provincia els enginyers de la Mancomunitat de Catalunya amb l'objecte de pendre els datos necessaris per a la construcció dels camins veïnals convinguts amb l'Estat en virtut del concurs de subvencions de l'any darrer.

Aquests camins són els següents:

De Puigpelat a Valls.

De Montmell a la carretera general d'Alcover a Santa Creu de Calafell.

De Montbrió de la Marca a la carretera de Montblanc a Santa Coloma de Queralt.

De Vespella a la carretera de Pont d'Armentera a Altafulla.

De Pauls a la carretera de Gandesa a Tortosa.

De la carretera de Tarragona a Castelló, en el kilòmetre 104, a Freginals.

De Figuerola a Pla de Cabra.

De Ceballá a la carretera de Rocafort de Queralt a Cervera.

Les set meravelles del mon

El Canal de Suez

Aperire terram gentibus. Aquestes tres paraules, gravades en el sòcol de la estàtua den Ferrán de Lesseps, obra den Fremiet, erigida en 1899 en la desembocadura de Port-Said, glosen el geni de l'artista i la grandesa de l'obra.

Obrir la terra a pobles civilitzats: veus'aquí el resultat del grossíssim esforç, que durant deu anys, de 1859 a 1869 va presidir els treballs d'obertura del canal marítim mes gros del mon.

No serà pas minvar la gloria den Ferrán de Lesseps, al recordar que Napoleón ja havia tingut l'idea del Canal de Suez, en 1798.

Per a apreciar la tasca que representa una obra de tal magnitud, deixem la paraula a les xifres, ja que no hi ha un sol estudiant que ignori els progressos de que s'ha dotat a la navegació, per una via que ha escursat mes de la meitat la travessia de les Indies, per la antiga via del Cap.

Va ésser en 1831 que en Ferrán de Lesseps va concebir, i de 1831 a 1838 quan va elaborar el plan de un canal que ajuntés el Mediterrà amb el Mar Roig. Pero no va ésser sino fins 21 anys mes tard, que sobre'l futur lloc destinat a Port-Said va donar-s'hi el primer cop de pic.

El cinc o sis mil obrers indígenes que formaven els primers equips, tenien per tot instrument, l'antic pic egipci, i per a transportar les runes, el vell cistell dels esclaus faraònics. Per a l'extracció dels materials, baix de l'aigua, se servien de senzilles dragues, les que no extreien mes de cent metres cúbics per hora. Material ben rudimentari per a una tant colossal obra! Pero la fè de l'home, del gran francès que havia somniat aquesta cosa tan prodigiosa, canalitzava cap a la seva obra els capitals i les abnegacions necessaries, galvanitzant la energia dels seus col·laboradors fins a tal punt, que'l mortífer cólera, que's va encarnitzar sobre l'istme en 1865, no va arribar a desencoratjar la constancia dels treballadors.

El dia 17 de Novembre de 1869 va ésser solemnement inaugurat el Canal, en presencia del Khedive, de la Emperatriu Eugenia, de l'Emperador Francisc Josep i del Príncep Real de Prussia.

La quantitat cúbica dels terraplens i dragats, era allavors de 74 mil·lions de metres cúbics. Per a terminar el Canal, faltaven executar 2 mil·lions 800 mil metres cúbics de escombrament. Els gastos en 1869 pujaven a 369 mil·lions. Pero els treballs del primer establiment no foren acabats fins en 1875. El metratge cúbic d'escombrament realitzat des de 1870 al 1907, esta avalorat amb 119.825.000.

En 1884 se va tenir de procedir a l'aixamplis del Canal, per a poder atendre les exigencies d'un tràfec que passa de 10 mil·lions de tonelades per any.

La llargaria del Canal es de 168 kilometres, comprenent-se en aquesta dimensió els canals d'accés per als vaixells de gran calat. La fondaria es, per terme mig, de deu metres i l'amplaria varia de 80 a 135 metres. Comprén actualment, 23 aixamplis o estacions per al curs de vaixells de dimensions excepcionals.

En fi, la organització en Mars de 1877, de la navegació de nit sobre tota la longitud del Canal per medi de focs, fars de direcció de llarg radi, ha permés el reduir considerablement la duració del trànsit, la que no passa de 18 hores. Després, els treballs de millora no han parat.

Tal és l'obra colossal, que un Emperador va contentar-se amb somniar i que un senzill ciutadà, enèrgic i patriota, va saber realitzar.

Els catalans a Cuba

Cada dia ens arriben noves ben falagueres dels nostres compatricis residents a l'Amèrica, i d'un modo especial dels de la República de Cuba.

La premsa arribada ultimament dona compte de la tasca que vé realitzant el Centre Català de l'Havana, i d'entre les varies noves, extraiem la nova Junta Directiva, que la componen els següents compatricis:

Presidents honoraris: Dr. Claudi Mimó i En Andreu Petit.

President: En Joaquim Muntal.

Vis-president: primer En J. Conangla Fontanilles, según En Ricard Estapé.

Tresorer: En Francisc Moya.

Secretari: En Josep Lopez Franc.

Vis-secretari: En Joan Arana Esteve.

Vocals: En Abelard Queralt, En Salvador Angellet, En Joan Samsó, En Pere Llovera, En Francisc Perdigó, En Jaume Camps, En Rossend Babot, En Josep Maria Babot, En Ferrán Albareda i En Josep Treserras.

Suplents: En Raimond Bardera, En Josep Pujol, En Josep Maria Sabatés, En Joan A. Solé, En Josep Pons i En Claudi Escarpenter.

Felicitem a tots ells i veiem amb molt de goig qu'entre'ls membres de la nova Junta hi figurin amics tan estimats nostres com son En J. Conangla i Fontanilles i En Joan Arana i Esteve, esperant que la tasca que realitzaran será ben profitosa per a Catalunya i per la llibertat.

Del cor

A la senyoreta J. Ll.

Els teus ulls negres i hermosos van penetrà en el meu cor com els rajos lluminosos d'un estel qu'está fet d'or.

Les hores d'amor passades junt amb el volgut aimant, son com roses esfullades que l'oblit les vá escampant.

Passen dies i mes dies i amb els dies passen anys que borren les alegries i augmenten els desenganys.

Les paraules carinyoses qu'escoltava tot sovint, son poncelles qu'están closes i en tos llavis van florint.

SALVADOR FERRÉ.

Janer 1915

NOVES

Rebem noves de les comarques de Falset-Gandesa que'ns diuen que en una reunió celebrada per aquells elements republicans, han sigut designats per aclamació candidats a Diputats provincials per les properas eleccions, els senyors Magí Isern i Pere Lloret, el nostre estimat i distingit amic i company.

Trobem molt encertades les designacions fetes per nostres correigionaris de Falset-Gandesa, i com per l'entusiasme que regna per aquelles comarques en favor dels ideals republicans i pels homes que'ls encarnen, sembla que pot donar-se per descomptat el triomf dels nostres amics, es per això que felicitem als republicans de Falset-Gandesa per l'acert al designar an en Lloret i a l'Isern per als dos llocs de la Diputació provincial, i als candidats per la distinció de que acaben d'ésser objecte.

Ha sigut nomenat Delegat per a Tarragona del Primer Congrés Nacional de la Premsa no diaria, nostre bon amic En Joan Cabré Martell. Aquest Congrés se celebrarà a Barcelona els propers dies 8 al 11 del corrent.

RENOVACIÓ ha enviat la seva adhesió a aquets actes, als quals desitgem bon acert i que siguin lo mes profitosos possible per a la premsa no diaria.

Nou surtit de Corbates elegants.—Moneders de pell i seda.—Alta novitat.—Preus de fàbrica.—AL DIA. Rambla de Sant Joan, 40.

Entre'ls elements components de les diverses entitats de Barcelona, adherides a la Unió Catalanista, s'està preparant una activa campanya de propagació de les noves orientacions acordades per la nostra col·lectivitat patriòtica.

Tenim noticia de que dintre de pocs dies tindrà lloc una reunió encaminada a acoblar totes les forces i totes les energies que puguin contribuir més eficaçment a la popularització dels esmentats principis.

Hem rebut la nova revista *El Teatro* i el periòdic *Unión*, abdós de Barcelona, amb els que queda establert amb molt de gust el canvi.

Tartana en venda: Informes, Rambla Sant Carles, 26, taller.

Els dos primers balls de Carnaval que s'han celebrat en el Teatre Principal (Ateneu de Tarragona) s'han vist animats d'alló mes. El jovent s'hi va divertir en extrem i les mascaretes hi aportaren amb llur gatzara, l'alegria propia en els balls carnavalescs.

Mereix un elogi la banda «L'Armonia del Camp» de Cambrils, que amenitza aquesta temporada els balls de l'Ateneu, per l'acert amb que executa el nombrós i variat repertori, essent tant de l'agrado dels joves dançaires, que casi bé totes les peces se les hi fan bisar.

El ball d'ahir anit, tercer de la temporada, se preveia que resultaria amb tant d'èxit com els anteriors, i'l de dijous gras será, a no dubtar-ho, dels que fan época.

Per al del dilluns de Carnaval, la Comissió «Els Neutrals» vol fer lo que se'n diu un va-i-tot, i a l'efecte está organitzant la festa amb la cooperació d'una renomnada banda de Barcelona.

Alguns subscriptors de fora se'ns queixen de que no reben amb la deguda regularitat el nostre periòdic.

Cridém l'atenció del Sr. Administrador de Correus, per a que posi remei an aquesta deficiencia.

¿Voleu tenir els metalls sempre com a nous? Useu l'«Aladdin», de venda Ferreteria Mallol.

Llegim en el nostre estimat confrare *Renaixement* de Barcelona:

«Acabem de llegir a la premsa diaria una nova que fundament ens ha apenat.

Al Club de Mar del Centre Autonomista de Dependents, cada dia més esplèndit, uns socis s'estàn fent construir uns balandres de llur propietat, per a pendre part a unes regates que tindran lloc dintre poc temps. Qò està molt bé, pero el que a nostre humil entendre no ho està pas, és que a una de les indicades embarcacions que será propietat del vis-president del Centre, se la vulgui denominar «Miura», nom que'ns recorda un espectacle que a més d'ésser anticultural i anticatalanista, és sols propi de mentalitats malaltes.»

Verdaderament nostre confrare te raò.

El ball de la Candelera celebrat el últim dimars en la veterana societat «Centre Català» va resultar un èxit complert per a la colla humorística *Ull viu...!*, organitzadora de dita festa.

La esmentada colla prepara per a'ls balls següents varies festes de molta xirinola que, sens dubte, faràn que acudeixi a tan coneguda societat nombrosa concorrencia.

El millor saló de llimpiar calçat es *El Brillante*. A la crema *Dandy*.

COMTE DE RIUS, 15

L'ex-soldà del Marroc, Mulei Hafid, va obsequiar a la eminent diva María Barrientos amb unes hermoses arrecades catalanes de gran valor, després dels tres grans concerts que acaba de donar a Barcelona, en el Palau de la Música Catalana.

Simil Camussa, la de més durada, més barata i millor. De venda Ferreteria Mallol.

Impremta de Llorens i Cabré. — Fortuny, 4

Panificació

FORNS DE SANT ANTONI

Diariament, pa de primera

A domicili i al comptat

Rebolledo, 20, bis : : PORT

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
 Inscripta en el Govern Civil i en la Comissaria general
 de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **DR. RABADÀ**
 Per a més informes dirigir-se al domicili social.
 Rambla St. Joan, 75, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroteràpia i anàlisis micro-químic d'orina i productes patològics.
 Sero-Reacció de Wassermann.— Aplicació del 606

BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADÀ

*Ex intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Metge
 de les Cases de Socors de Barcelona*

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per als pobres, franca,
 dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 75, principal. — TARRAGONA

CAMISES

CORBATES

NOVITATS

GILABERT GERMANS : Unió, 20

Galeria Fotográfica d'Art

PERE PALLEJÀ — Unió, 18

PERE LLORET

CORREDOR REIAL DE COMERÇ

Apodaca, 9

GRANDS NOVITATS en

Sombreros i Gorres

RAMON ALOQUIN

UNIÓ, 20

AL DIA

Perfumeria
 Confeccions
 Novitats

RAMBLA SANT JOAN, 40

JOAN ESBERT

FARMACÉUTIC

UNIÓ, 22

Joan Ruiz i Porta

PROCURADOR

Vilamitjana, 9, 1.er

Farmacia Central

Laboratori Químic Bacteriológic

Marti Güell

Rambla Sant Carles, 41 : : :
 : : : i Sant Fructuós, 5

BOTELLERÍA

"LA TARRACONENSE"

DE

MUSTÉ I VIDAL

UNIÓ, 40

Els duenyos de aquesta nova botelleria, se complauen en oferirla al públic, participantli que en ella hi trovará sempre un complet i variat asurtit de tota classe de licors i vins generosos.

SERVEI ESMERAT

PREUS ECONÓMICS

SERVEI A DOMICILI

CHAMPANYS DE TOTES MARQUES

Gran Fàbrica de Calçat

= DE =

RAMÓN CAVALLÉ

TARRAGONA

TELEFON 120

REAL, 36

MOSTELLE

(RAIMOST)

Suc de raïms sense alcohol

The Grape Juice Co. L.^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més
 higiènic

Un excelent refresc

El millor aliment en les
 malalties i convalencia

Se ven per tot arreu

IMPRESSA

♦

**Llorens
 i Cabré**

Fortuny, 4

TARRAGONA

C.ª de Seguros Generales de Dusseldorf

Segurs de transports

La New-York, de New-York

Companyia de segurs sobre la vida

L'UNION, de Paris

Companyia de segurs contra incendis

L'Assicuratrice Italiana, de Milán

Companyia de segurs contra accidents

La Continentale, de Mannheim

Segurs de transports

Passeig de Colón, 11 i 12 - Barcelona

SUBDIRECTOR A TARRAGONA:

Maciá Mallol Bosch, carrer de Mar, 1

PAPERERÍA I EFECTES D'ESCRITORI

— DE —

JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamanyes : Escribanies : Plumes Stilogràfiques : Pesa-cartes : Copiadors, etc : Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i albums per a les mateixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

MAGATZEM DE FERRETERIA

FUMISTERIA I QUINCALLA

Eines de totes classes - Objectes per a regals

Articles per a magatzems de vins i olis

Maciá Mallol Bosch, Carrer de Sant Agustí, 9